

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 4. Manipulus fletus, & doloris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

176 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
suas iaciunt in summo, in cœlo, Deoque figunt.

Aliud diuinæ spei hieroglyphicum est galea,
illud à militia, armisque petitum.

Est caput sedes omnium sensuum, est domici-
lium magnæ mentis, est officina altissimarum co-
gitationum, quod ideo tegi debet, & armari *galea*
salutis, id est sanctæ spei; quæ cum galea rectè com-
ponitur: quod enim hæc capiti, hoc illa est animo.

Caput cætera corporis membra seruat, mouet,
regit, tuetur, ideoque plurimum interest ad homi-
nem totum vt illi benè sit: si enim ei ab inflicto
vulnere sit malè, si ferro cadat, eodem casu conci-
dunt omnia membra.

Caput hominis est ipsa mens, cogitatio, inten-
tio, amor: ab illis ducuntur, & pendent actiones
cæteræ: debet proinde illa mens, & amor obtegi
galea salutis, spe diuiniore, qua cogitationes, om-
nesque animi, & affectionum impetus in Deum
flectat, versetque velut in finem, scopumque beati-
tatis. Et hoc orat, atque vtinam exoret Sacerdos cum
ait. *Impone Domine capiti meo galeam salutis, ad*
expugnandos diabolicos incurfus.

§. 4.

Manipulus fletus, & doloris.

Vbi manipulum brachio inserit Sacerdos, sibi
vbere, ac propitio cœlo elabi postulat copio-
sos lacrymarum imbres; vt impetret, hac supplex
vtitur

vtitur oratione. *Merear Domine portare manipulum fletus, & doloris, ut cum exultatione recipiam mercedem laboris.*

Lacrymas amat, ambitque sacratus Mystes, conficius tum vitæ malè quondam actæ, tum iniquitatum populi, cuius vices hac in parte agit. Et verò quid aliud eo loci, ac temporis efflagitet, cum sese apparat sacrificio, quod pro eluendis vniuersi maculis offerri solet. Certè quotquot terra pœnitentes tulit, quotquot pro se, pro alijs Oratores cœlum aspexit, ij omnes in lacrymas fuere effusissimi.

Iudæa Dauidem sceleri indulgentem primum est passa; deinde lacrymantem vidit, & indoluit: audiit enim non sine mœroris sensu regias illas pœnitentis animi voces. *Lauabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo.* In ^{7.} Hebræo est. *Natare faciam lectum meum, stratum meum liquefaciam.* Diceres ei oculos abiisse in fontes, torrentes, imò & ipsa lacrymarum flumina, ac propè maria, quibus non eluitur modò, sed innatat, sed immergitur.

Iisdem deinde mersus & Petrus de quo vnum illud, *fleuit amarè.* Non meminit Scriptura humilis ^{Math.} confessionis, quæ tamen non abfuit, non gemituum, & singultuum animæ dolore fatiscentis; non austeræ pœnitentiæ, à qua in cinere, & cilicio dormijt. Sed tantum fletus, nimirum vt benè Chrysostomus.

Z

sostomus.

Hom. 24.
in Ep. ad
Ephes.

Chryso-
stomus. *Linguam præcurrebant lacrymæ*, eæque
pro voce, pro suspirijs, pro salutari erant pœniten-
tia. Vidisti qui pro se, pro suis olim delictis in vbe-
res lacrymas excesserint; vide modò qui etiam pro
alijs facti cœlo supplices, & oratores.

Act. 20.
v. 31.

Habuit enascens Ecclesia Paulum, inter Aposto-
los ultimò genitum, eumque amavit vt Beniami-
num, vt pupillam oculi. Et hic in lacrymas pro-
fusus: crederes illi vni incubuisse aliorum omnium
scelera, vt ea suo fletu, sacroque imbre detergeret. Ita
enim de se ipse loquitur. *Per triennium nocte, & die
non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque
vestrùm.* Quem locum æquis oculis dum legit
Chryso-
stomus, & æqua iudicij lance pensat; atto-
nito similis exclamat. *Ex quonam fonte tanta ema-
narunt fluentia, vt ex illius oculis lacrymæ?*

Vbi fontes omnes in ius quodammodo, certa-
menque cum lacrymis Pauli vocavit, putavitque
ijs iam cessisse, & palmam dedisse, tum ait. *Quem-
nam fontem vis comparare cum his lacrymis? eumne
qui est in Paradiso, qui irrigat uniuersam terram?
sed nihil dices æquale.* Audet Chryso-
stomus torren-
te aureæ eloquentiæ, Pauli lacrymas fontibus om-
nibus antepone, etiam vbertate fluendi, & palanti
agrorum irrigatione. Nimirum in Paradiso sur-
gentis Ecclesiæ, erant Pauli lacrymæ, quod fons ille
è Paradiso in reliquam terræ superficiem emanans.

Hic

Hic perenni rore, aquarumque exundantium fluxu, arentes terras irrigabat, & maligna sterilitate damandas donabat ubere fructuum copia: at Paulus hiantia peccatorum corda, & steriles animas opportuno lacrymarum imbri ita perpluebat, ut & herbescentem boni exempli viriditatem, & amœnos virtutum flosculos, & redundantes gratiæ, gloriæque fructus, in cœlum, in horreum æternitatis efferrent. Tanta in illis lacrymis, in illo fonte, imbrique vis fuit. *Portabat nimirum Paulus, manipulum fletus, & doloris: ut cum exultatione reciperet mercedem laboris; salutem animarum, quibus eæ currebant lacrymæ, fletusque effundebatur.* Sed hic, inquires, amarus est; qui si minus sapit, excipe quas olim fudit, bibitque lacrymas Sanctus Ignatius. Hic inter sacrosancta Missarum solemnia totus à tenero sensu pietatis colliquescere, totus in fletum resolui, & eo quidem ut non semel oculorum, & cœcitatatis periculum adierit, necessumque ei fuerit ut à Domino peteret lacrymarum frœnum, vimque laxandi cum vellet, aut coercendi, cum ita ad tuendas vitæ reliquias videretur. Poterat ille cum Dauide dicere: *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei.* Vel ut habent septuaginta. *Exitus aquarum descenderunt oculi mei.* Habet nimirum inquit Ambrosius: *Habet hoc vis summi doloris, imò & amoris, ut cum lacrymis oculi quodammodo*

180 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
dammodo ipsi videantur descendere, eo quod tanta
vis lacrymarum sit, ut putentur oculi in fletu re-
solui, & in lacrymas effundi.

Ad eam profusionem nos tacitè inuitat mani-
pulus, quem brachio circumferimus. Et prisca Sa-
cerdotes hac de causa sudario utebantur, nos mani-
pulo de quo Amalaricus. *Propter effusionem lacry-*
L. 3. de Eccles. c. 24. *marum tergendam fertur sudarium, quod Beda*
mappulam, nos manipulum dicimus. Eo vsus Anti-
quis, & nobis erit duas ob causas, vna, vt excipiat la-
crymas, quas inter sacra mysteria, deuotio, piusque
animi sensus elicit.

Altera, vt Ecclesie ministros euocet ad socios ge-
mitus, ad singultus poenitentiae, ad lacrymas pro
peccatis populi vbertim effundendas. Est enim
iam inde à primis saeculis, & Prophetarum calamo
Ioel. 2. haec scripta Sacerdoti lex. *Inter vestibulum & al-*
tare plorabunt Sacerdotes ministri Domini, & di-
cent: parce Domine, parce populo tuo.

Parcet enim uerò, parcat lacrymis: sunt enim il-
lae veluti spongia ad eluendas vitae perperam actae
In Ps. 50. maculas. *In codice, inquit Chrysostomus, scripta*
sunt peccata tua. Spongia peccatorum tuorum lacry-
mae tuae sunt. Effunde lacrymas, & poteris ea delere.

Malach. 3. v. 2. *S. II. ad Fratres in Ere-*
mo. *Sunt lacrymae herba caelestis illius fullonis, quae ve-*
stes Seruorum suorum deturpatas à sordibus quotidie pur-
gant. Ita Augustinus sua benè doctus experientia.

Sunt

Sunt lacrymæ, vt eleganter Petrus Cellensis, nau-
 fragium vitiorum, portusque naufragatorum. A ^{L. de pu-}
 tuis peccatis, ceu elatis, ac tumultuantibus vndis ^{nibus c.}
 tibi videbaris naufragium facturum, & vero fecisses, ^{12.}
 nisi lacrymarum eluuiæ, ceu meliore naufragio, il-
 lud ipsum scelus obruiffes.

Sunt denique lacrymæ pro baptifimo altero, quo
 maculæ iam inde à primo vitæ liminæ contractæ
 detergantur: ita immanem illam Petri labem, in-
 fanda periuria, & abnegati per summum nefas Do-
 mini, illatamque cælo iniuriam eluerunt illæ ipfæ
 lacrymæ. *Fœlices*, inquit Leo, *fœlices, Sancte Apo-* ^{ser. 9. de}
stole, lacrymæ tuæ, quæ ad diluendam culpam abne- ^{Pass.}
gationis, virtutem sacri habuere baptismatis.

Non illius tantum, quod in aqua peragitur, sed
 etiam, quod stupeas, eius, quod fuso sanguine perfici-
 tur. Non paterer è calamo meo in chartam efflue-
 re propositionem illam, nisi pro ea vadem, ac spon-
 forem haberem D. Chryfostomum, qui quot ore
 syllabas, tot orbi voluit sacratoris eloquætiæ fontes.

Hic pro aurea facundiæ suæ licentia, lacrymas
 pœnitentis animæ cum baptifimo sanguinis cõpo-
 nit. Da mihi hominem aliquem in quem confluxerit
 omnis eâ peccatorum eluuiæ, quæ vniuerso spar-
 sa est, is eam effuso, Christi causa, cruore, vitaq; per
 supplicia extorta, detergere potest: tanta vis in san-
 guine, sanguinisque baptifimo vel ipso cælo Iudice.

In Ps. 50. Dicamne peccatori lacrymas id esse, quod Martiri suus est sanguis, dicam enim uero. *Dicam*, inquit Chrysostronus, *tibi quid ualeant lacrymae; attende diligentius. Quid Martyribus maius, qui animam suam ponunt pro amico suo? grandis gloria martyrum. Martyres effundunt sanguinem, peccatores effundunt lacrymas. Meretrix illa non fudit sanguinem, sed fontes lacrymarum profudit, & deleuit peccata sua.* Et hæc de piarum mentium lacrymis, quibus calamus meum imbuit *manipulus Sacerdotalis, pietatis, ac commiserationis insigne.*

§. 5.

Stola Immortalitatis.

VBi stolam sibi circumponit sacris ordinibus initiatus, ita superos, Deumque compellat. *Redde mihi, Domine, stolam immortalitatis, quam perdidisti in præuaricatione primi parentis.* Natura, Deusque in prima uniuersi molitione hominem ediderat à corpore omnino nudum, probè tamen ab innocentia, ceu veste, stolaque tectum.

Ab hac erat illi amœna sedes, ea propè beata Paradisi regio, in qua molles auræ, zephyri lenes, purus, & defecatus aër; blanda omnia, & amabilia. Nihil erat quod corpori graue, & noxium, quod valetudini, vitæque immortali iniurium appellere posset. Hæc bona Adamo dederat orbis infantia,

tota